

Klankbordgroep waterbewoners Waalseilandsgracht

Datum: 05.08.2021
Auteur: Nadine Lodder
Locatie: Amrâth Hotel
Conceptverslag

Doel bijeenkomst

Op 5 augustus jl. kwamen de waterbewoners van de klankbordgroep Waalseilandsgracht bijeen voor de derde bijeenkomst over de werkzaamheden en tijdelijke inrichting van de Waalseilandsgracht voor het veiligstellen van de kademuren. Centraal stond een toelichting van het team van de gemeente op de reactie op openstaande punten en de beantwoording van vragen van de leden van de klankbordgroep over de verplaatsingsovereenkomst, de tweede overeenkomst en een aantal diverse onderwerpen. Voorafgaand hieraan zijn mededelingen gedeeld, is het verslag van de tweede bijeenkomst vastgesteld en is de planning van toekomstige processtappen toegelicht.

Status verslag

Dit verslag is geen juridisch document, maar een informatieve weergave van het gesprek in de klankbordgroep. Juridische afspraken worden gemaakt in de verplaatsingsovereenkomst en de tweede aanvullende overeenkomst.

Mededelingen

- *Vertegenwoordiging klankbordgroep:* Jochem Bakker en Wilfried Post blijven lid van de klankbordgroep, in plaats van de in eerste instantie door de gemeente uitgenodigde Kadir van Lohuizen.
- *Toelichting De Goede Wal:* Parallel aan de klankbordgroep loopt het traject met het initiatief De Goede Wal. Hiervoor heeft op 12 juli een sessie plaatsgevonden met de initiatiefnemers van het plan. Het onderzoek naar de haalbaarheid van dit plan start naar verwachting eind augustus. Op 7 juli jl. vond een sessie plaats over de normen en het toetsingskader dat de gemeente hanteert bij het beoordelen van de staat en veiligheid van de bruggen en kademuren in de stad. Vertegenwoordigers van de Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad en de heren Scholten en Klinkhamer van het initiatief De Goede Wal daar kritisch over. Er is afgesproken het verslag van die sessie met drie specifieke discussiepunten voor te leggen aan vier externe experts (van TU Delft, TNO en Deltares). De drie specifieke discussiepunten betreffen: verkeersbelasting, classificatie van vervolgschade en de gehanteerde veiligheidsniveaus (technische discussie over normen).

Vaststellen verslag derde bijeenkomst

Het verslag van de vorige bijeenkomst van de klankbordgroep op 27 juli jl. is vastgesteld. Enkele laatste kleine wijzigingen zijn besproken tijdens de bijeenkomst en verwerkt. Naar aanleiding van het verslag kwamen een aantal punten ter sprake. Deze zijn, waar mogelijk, onderstaand verwerkt bij de toelichting op de reactie op openstaande punten en beantwoording van de vragen van de klankbordgroep door de gemeente (zie pagina 3).

- *Ruimte tussen ark 45F en brug 280*

Tijdens de vorige bijeenkomst is gesproken over de mogelijkheid om een woonboot te verplaatsen naar de ruimte tussen ark 45F en brug 280. Nautisch Beheer wil graag een concreter voorstel beoordelen, maar staat er niet onwelwillend tegenover. Belangrijk is dat de doorvaart niet verslechtert. Jochem Bakker heeft navraag gedaan bij enkele bewoners. Sommige schepen zijn te groot en bij de gepolste bewoners lijkt er weinig animo te zijn om daarnaartoe te verplaatsen.

- *Verschuiven van de arken*

Voor het maken van een ontwerp voor fase 3 is het uitgangspunt dat de arken zo minimaal mogelijk verschuiven. Er wordt dan gekeken of in die situatie voldoende ruimte is voor de varende schepen BK14, BK16 en BK23 om uit en in te kunnen varen, voor BK23L voor het uitsteken van haar kluiverboom tot boven het balkon van de burens om haar masten te kunnen strijken, en, naar de opmerking van een van de leden van de klankbordgroep, voor BK23L en BK23M om i.v.m. de brandveiligheid middels een steiger een vluchtweg te creëren. Bovendien moeten BK12 en BK20G nog naar de werf kunnen.

Toekomstige processtappen

De planning

De gemeente heeft inmiddels een conceptplanning van de aannemer ontvangen. De aannemer zal na zijn vakantie nog enkele aanpassingen verwerken. Daarna wordt de planning gedeeld met de klankbordgroep. 3 september a.s. wil de gemeente overeenkomsten hebben gesloten met de bootbewoners. Dat is namelijk het geplande moment waarop de aannemer start met het treffen van voorbereidingen op straat voor het plaatsen van de veiligheidsconstructie. Daarna worden op 13 september de eerste pontons ingevaren en op 26 september vindt de eerste verplaatsing van een woonboot plaats.

Deadline overeenkomsten

De leden van de klankbordgroep hebben gevraagd of het mogelijk is om langer de tijd te nemen om de twee overeenkomsten uit te werken. Op basis van de resultaten van de monitoring van de kademuren moet, naar het oordeel van technische collega's van de gemeente die verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van de kademuren, uiterlijk 30 september a.s. gestart worden met de werkzaamheden voor het veiligstellen van de kademuren. Als de gemeente en de waterbewoners tegen de deadline van 3 september a.s. aanlopen, met zicht op een overeenkomst, kan Eric ten Hulzen (Gemeente Amsterdam) in gesprek gaan met de collega's om enkele dagen extra te krijgen. Daarnaast loopt parallel aan dit traject van overleg het normale juridische proces en hebben de bootbewoners het recht om bezwaar te maken en voorlopige voorzieningen aan te vragen.

Evacuatie en situatie bij geen overeenkomst

Als eigenaar van de kademuren draagt de gemeente de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de kades. De gemeente wil voorkomen dat er noodgedwongen geëvacueerd moet worden als de beweging van de kademuren te veel versnelt. Op dat moment kunnen de boten namelijk niet meer voorbereid en gecontroleerd verplaatst worden. Indien er niet tot een overeenkomst gekomen wordt met een bewoner, staat de gemeente voor de keuze om deze bewoner juridisch te dwingen om zijn of haar woonboot te verplaatsen. De gemeente vermijdt bij voorkeur dit pad.

Autoverkeer en parkeergelegenheid

De leden van de klankbordgroep hebben gevraagd of er nog andere maatregelen te nemen zijn om de beweging van de kademuren te verminderen en daarmee meer tijd te creëren. Zij verbazen zich over het verkeer op de kade en de parkeerplaatsen die nog in gebruik zijn. Eric ten Hulzen heeft aangegeven dat aanvullende maatregelen onvoldoende verschil zullen maken, maar hij zal nogmaals navraag doen naar de

situatie omtrent de auto's op de kade.

Vergunningen voor de afmeerpalen en het bestemmingsplan

De leden van de klankbordgroep hebben zorgen over de vergunningen voor de afmeerpalen. De eerste verplaatsing van een woonboot staat gepland voor 26 september a.s. Als de vergunningen niet bekrachtigd zijn voor deze datum en iemand (een derde) succesvol bezwaar maakt tegen de vergunning voor een afmeerpaal in de nieuwe situatie, vrezen zij in een vacuüm terecht te komen waarbij zij ook niet terug kunnen naar hun oude ligplaats. Dit geldt ook als er een civielrechtelijke overeenkomst met de gemeente is, omdat deze publieksrechtelijk dan niet geldig is. Eric ten Hulsen gaat uitzoeken wat er gebeurt bij bezwaar en beroep en kijken wat hiervoor opties zijn. De leden van de klankbordgroep gaven aan de risico's tevens te gaan bespreken met hun juridische ondersteuning en wat hiervoor specifiek in de verplaatsingsovereenkomst opgenomen moet worden.

Daarnaast is er een ontheffing nodig als een woonboot anders ligt dan in het bestemmingsplan. Al op 14 mei jl. heeft de gemeente een afwijkend bestemmingsplan aangevraagd voor alle schepen. De gemeente gaat kijken of de bezwaartermijnen en hoorzittingen sneller geprioriteerd kunnen worden. Zij hopen hier binnen twee weken reactie op te hebben.

Toelichting reactie gemeente op vragen en punten overeenkomsten

Het team van de gemeente heeft, voor zover mogelijk op dit moment, vragen van de leden van de klankbordgroep beantwoord en gereageerd op openstaande punten (concept reacties 5 augustus 2021) over de verplaatsingsovereenkomst (1), de tweede overeenkomst (2), en een aantal diverse onderwerpen (3). Dit betreft punten en vragen die schriftelijk zijn gesteld en die zijn opgenomen in verslagen van eerdere bijeenkomsten van de klankbordgroep en met andere bewoners. De beantwoording en reacties zijn per punt kort toegelicht tijdens de bijeenkomst. De leden van de klankbordgroep hebben hun complimenten uitgesproken voor Eric ten Hulsen en Gilbert Zweedijk (Gemeente Amsterdam) voor de zorgvuldige beantwoording van de vragen en reactie op de openstaande punten. Hieronder staan vervolgvragen en aanvullende informatie genoteerd die genoemd zijn tijdens de toelichting, met de relevante pagina's van het betreffende document erbij vermeld.

1. Toelichting concept reactie op openstaande punten verplaatsingsovereenkomst

Tekeningen voor fase 0-3 (pg. 1-2)

De gemeente heeft de wensen van de klankbordgroep ten aanzien van de verdieping van de tekeningen genoteerd. In verband met de vertraging door de bouwvak stelt de gemeente voor om de twee tekenaars te vragen hoeveel tijd zij nodig hebben om alles op de tekeningen te zetten. Hier vindt maandag 8 augustus een overleg over plaats. Later die week sluiten Wilfried Post en Charles Schrijver aan bij een overleg met de tekenaars om mee te denken en zo goed mogelijk aan te geven welke vragen andere bootbewoners hier mogelijkerwijs over zullen hebben. Op basis daarvan kan besproken worden wat voor 3 september op de tekening kan en moet komen. De gemeente stelt voor om de andere verdiepende punten schriftelijk vast te leggen. Zoals het er nu naar uitziet wordt eerst de tekening van de kant van de Binnenkant gemaakt en daarna de kant van de Oude Waal.

Budget voor inhuren expertise (pg. 3)

De gemeente heeft een vergoeding toegezegd voor de juridische ondersteuning van de waterbewoners. Zij biedt een collectief budget van maximaal €15.000 aan voor het inhuren van juridische deskundigheid. De gemeente stelt als voorwaarde dat de woonbootbewoners en -eigenaren gezamenlijk een jurist aanzoeken die van het collectief van de woonbooteigenaren een volmacht krijgt. Ondanks dat er individuele overeenkomsten gesloten worden, zal er een groot gemeenschappelijk deel zijn. Voor de volmacht moeten de eigenaren van de boten tekenen. De klankbordgroep gaat met de andere bootbewoners in gesprek over de juridische ondersteuning en verwacht daaruit te komen.

De situatie aan de ponton (pg. 4, 5 en 7)

- *Aansluitingen/ rioolpomp*: Op de dag dat een woonboot wordt verplaatst naar de ponton vindt ook de aansluiting op de nutsvoorzieningen plaats. De aannemer maakt per woonboot een plan in de voorbereidende fase. Daarvoor kijkt hij bij iedere woonboot even binnen en maakt hij foto's van de aansluitingen, meterkast en constructie van de rioolpomp. Aansluitingen op het riool zijn bij ieder woonboot specifiek, daarom zal hij in samenspraak met de bewoner een oplossing zoeken bij uitdagingen.
- *Roosters en vlonders*: De afmetingen van de roosters wordt nagevraagd bij Marlo de Kat (Gemeente Amsterdam) in verband met het gewicht.

2. Toelichting concept reactie openstaande punten aanvullende overeenkomst

Planning werkzaamheden en definitief herstel van de kademuren (pg. 1-2)

In de concept-hoofdprogrammering van het Programma Bruggen en Kademuren staat het definitief herstel van de kademuren aan de Waalseilandsgracht gepland voor het tijdsblok 2027-2029. Dat is onder voorbehoud en hangt af van ontwikkelingen de komende jaren, zoals opschaling van het programma en innovatie. Tijdens de voorbereidende fase voor de werkzaamheden voor het herstel van de kademuren vindt opnieuw intensief overleg plaats met de boot- en walbewoners. De voorbereiding duurt circa één tot anderhalf jaar en de werkzaamheden met de huidige techniek gemiddeld twee jaar. Bij de huidige aanpak moeten de boten van hun plaats en wordt geprobeerd om deze in het rak steeds een stuk te verschuiven.

Juridische zekerheid over de huidige en toekomstige ligplaats (pg. 2-3)

De woonboten zijn afgemeerd op basis van ligplaatsvergunningen op naam van de eigenaar van de boot. Deze worden tijdens en na het herstel van de kademuren niet ingetrokken. Na het herstel van de kades keert de woonboot terug naar de huidige situatie. Om die reden zijn de tekeningen van de nulmeting (fase 0) zeer belangrijk.

De eigenaren van de boten moeten de twee overeenkomsten tekenen. De gemeente onderzoekt aan de hand van ligplaatsvergunningen wie de eigenaren van de boten zijn en vraagt de klankbordgroep om haar informatie over de eigenaren te delen met de gemeente. Gemeente en klankbordgroep hebben hierbij beide belang, een eigenaar die niet mee tekent kan de uitvoering bemoeilijken.

Verzekering (pg. 4-5)

Een aparte verzekering is wellicht nodig tijdens het verplaatsen van de woonboten. Hiervoor zijn twee opties. De eigenaar kan de verplaatsing melden bij de eigen verzekeringsmaatschappij, waarbij de gemeente de eventuele aanvullende premie vergoedt, of de gemeente kan de verzekering verzorgen bij VGA Verzekeringen. De gemeente adviseert de eerste optie, omdat voor de tweede optie eerst een nieuwe taxatie plaats moet vinden die lager uit kan vallen. De leden van de klankbordgroep gaven aan dat woonbootbewoners mogelijk niet optimaal zijn verzekerd, indien zij verzekerd zijn op basis van de verzekerde waarde (i.p.v. taxatiewaarde), waarbij na het ontstaan van schade opnieuw een taxatie plaats moet vinden. Een eerste stap is dat de bewoners hierover informeren bij hun verzekeraar. Het is belangrijk voor hen om uiteindelijk een schriftelijke bevestiging te krijgen van de verzekeraar.

Doorvaartprofiel tijdens werkzaamheden/ponton (pg. 5-7)

Tijdens de werkzaamheden is er een stremming voor scheepvaartverkeer, maar dit geldt niet voor de woonschepen met een ligplek aan de Waalseilandsgracht. Deze kunnen in- en uitvaren in overleg met de aannemer. Tijdens specifieke werkzaamheden kan dit tijdelijk niet mogelijk zijn. Dit zal aangekondigd worden door de aannemer.

Enrichtingsverkeer op de Waalseilandsgracht (pg. 8)

Gilbert Zweedijk heeft bij Nautisch Beheer van Gemeente Amsterdam navraag gedaan naar het instellen van eenrichtingsverkeer op de Waalseilandsgracht. Nautisch beheer ziet daar momenteel geen reden toe. Sommige leden van de klankbordgroep hebben hier nog steeds zorgen over omdat op dit moment al vaak twee boten (voor pleziervaart) naast elkaar varen. Als er nog een derde langs vaart, komen de bootjes gevaarlijk dicht langs de woonboten. Eric ten Hulsen vraagt de leden van de klankbordgroep hun zorgen per mail met hem te delen en legt daarover contact met Nautisch Beheer.

3. Toelichting concept beantwoording diverse vragen Waalseilandsgracht

Lengte resterende deel kade naast de damwand Binnenkant (pg. 1-2)

Het resterende deel van de kade aan de kant van brug 283 en de Binnenkant is 47,5 meter. Er is waarschijnlijk verwarring ontstaan omdat dit in spraakgebruik is afgerond naar 50 meter. Het startpunt van de damwand aan de westzijde ligt precies tussen twee bomen in. Dit betekent dat de damwand, eventueel voor een eventuele verbetering van het in- en uitvaren of de brandveiligheid, nauwelijks opgeschoven kan worden in de plannen richting het Oosten. Wilfried Post heeft aangegeven hier nader naar te kijken.

Brandveiligheid (pg. 3)

Door de verplaatsingen doet zich een situatie voor waarbij de brandveiligheid op de schepen en arken verbeterd zou kunnen worden. De gemeente heeft daarbij aangegeven de brandveiligheid belangrijk te vinden, en geeft aan de details na te vragen bij de brandweer (*inmiddels heeft de brandweer aangegeven dat dit voor hen geen prioriteit is*). Tegelijkertijd willen een aantal leden van de klankbordgroep de puzzel niet nog complexer maken. Er is afgesproken om te kijken hoeveel impact de meest simpele vluchtweg zou hebben, in overleg met de tekenaar en de brandweer, op het ruimtelijk beeld. Mocht het veel impact hebben, dan gaat de klankbordgroep hier verder over in gesprek. Wilfried Post verwijst naar het Bestemmingplan Water, waar de in dit bestemmingsplan genoemde twee meter afstand geldt voor alle woonboten.

Vergunningen (pg. 3- 4)

De gemeente heeft juridisch getoetst of het noodzakelijk is om de al afgegeven vergunningen met foutieve tekeningen in te trekken en nieuwe aan te vragen. Lichte wijzigingen in de tekeningen aanbrengen is mogelijk en levert geen problemen op. Dit heeft geen betrekking op de watervergunning, die gaat over de hoeveelheid water die de damwand aan de oppervlakte onttrekt. De vraag over de hypothetische situatie waarin iemand succesvol bezwaar maakt tegen de vergunningen van de afmeerpalen wordt uitgezocht. Hier komt een formeel antwoord op.

De volgende stap

Er zijn nu verschillende teksten voor de twee overeenkomsten. Naast de verdieping in de tekeningen, is het verwerken en samenvoegen van deze teksten tot een concept verplaatsingsovereenkomst met een aanvullende overeenkomst de volgende stap.

Afspraken en actiepunten

De eerstvolgende bijeenkomst van de klankbordgroep vindt aanstaande woensdag 11 augustus plaats van 16.00 tot 18.00u bij het Amrâth Hotel. In verband met vakantie is Marc Rijnveld (Public Mediation) daar niet bij aanwezig, maar wel iemand voor de verslaglegging. De week erna staat een bijeenkomst gepland voor donderdag 19 augustus van 16.00 tot 18.00u. Daarbij zal Marc Rijnveld (Public Mediation) weer aanwezig zijn voor de begeleiding van het gesprek. Over de locatie wordt nog afgestemd.

Actiepunten

- In de week van 9 augustus sluiten Wilfried Post en Charles Schrijver aan bij een overleg met de tekenaars. Zij hebben contact hierover met Gilbert Zweedijk.

- Mogelijke opties om de brandveiligheid van de schepen en arken te verbeteren worden meegenomen in het maken van de tekeningen.
- Eric ten Hulsen vraagt na wat er gebeurt bij (succesvol) bezwaar en beroep tegen de vergunningen van de afmeerpalen en kijkt wat opties hiervoor zijn.
- Het team van de gemeente en de klankbordgroep wisselen beschikbare lijsten met eigenaren van de woonboten/ligplaatsvergunningen uit om de informatie over de eigenaren compleet te krijgen.
- De leden van de klankbordgroep gaan met de andere bootbewoners in gesprek over de keuze voor hun juridische ondersteuning en de volmacht.
- De gemeente informeert de bootbewoners spoedig over de benodigde verzekering voor tijdens de verplaatsing en vraagt hen om navraag te doen bij hun eigen verzekeringen. Daarnaast neemt het team contact op met VLOT-hoofdredacteur Renate Meijer voor informatie over de verschillende verzekeringen voor bootbewoners.
- Leden van de klankbordgroep zetten hun argumenten op papier voor eenrichtingsverkeer op de Waalseilandsgracht. Daarna neemt Gilbert Zweedijk contact op met Rob Staals van nautisch beheer.
- Eric ten Hulsen vraagt bij Marlo de Kat (Gemeente Amsterdam) de afmetingen van de roosters na en hij zal navraag doen naar de situatie omtrent de auto's op de kade.
- Tenslotte mailt de klankbordgroep eventueel aanvullende vragen zo spoedig mogelijk.

Afspraken bijeenkomsten en communicatie met andere bootbewoners

- Als de tekeningen er liggen zal aannemer Walter Benecke (Benecke) aansluiten bij een bijeenkomst van de klankbordgroep om uitleg te geven en vragen te beantwoorden. Eventueel zou dit breder georganiseerd kunnen worden met de andere bootbewoners.
- De vastgestelde verslagen deelt de gemeente met alle bootbewoners en de bekende eigenaren voordat deze op de website komen. De leden van de klankbordgroep delen de vastgestelde verslagen met Marc Krone voor op de Waalseilandsgracht website.
- In augustus wordt een onlinebijeenkomst met de andere bootbewoners georganiseerd.
- De gemeente stelt daarnaast een korte mail op met informatie voor de andere bootbewoners. Sacha van Anraat (communicatie, Gemeente Amsterdam) zal contact opnemen met Charles Schrijver voor een check op de inhoud van de mail.

Aanwezigen

Leden KBG (waterbewoners)

- Jochem Bakker
- Steven Droppers
- Wilfried Post
- Pien Schepel
- Charles Schrijver

Gemeente Amsterdam

- Eric ten Hulsen
- Gilbert Zweedijk

Public Mediation

- Amber Bosse
- Nadine Lodder
- Marc Rijnveld